

PREEK OVER ZONDAG 18

- Schildwolde, 26 april 2015
- Kees van Dusseldorp

Liturgie:

Votum en groet

Gz.17 [Wiekslag 3-4]

Gebed

Lezen: Zondag 18

Lezen: Joh.6:60-69

Heb.9:11-15; 24-28

Ps.37:11,16 [Wiekslag 5-8]

Preek

Ld.234

Kindermoment

Geloofsbelijdenis

Opw.181

Gebed

Collecte

Ps.108:1,2,4

Zegen

Gemeente van Christus,

Schokkend. Aanstootgevend. Zo noemde Jezus zijn hemelvaart. 'Sommige mensen vinden het al een stuitende uitspraak dat ik uit de hemel ben neergedeeld. Als jullie mij zien opstijgen, zullen jullie je nog veel meer irriteren.' Is de hemelvaart van Jezus tenenkrommend? Hoezo dan?

Ik heb niet het gevoel dat de hemelvaart van Jezus voor ons een hot item is. Niet in het negatieve: dat we het aanstootgevend vinden. Maar ook niet in het positieve: dat we er enthousiast en warm van worden. Ik heb het vermoeden dat we het eerder voor kennisgeving aannemen. Dan zijn er wel andere onderwerpen in het christelijk geloof of in de kerk, die ons meer bezig houden.

Ja, als je even nadenkt, kun je je wel voorstellen dat het schokkend is, als je ziet dat iemand ineens omhoogstijgt. Zo, tegen alle regels van de zwaartekracht in, werd Jezus omhooggetild. Je zult het maar meemaken! Maar wij hebben dat niet meegemaakt. Voegt het feit van de hemelvaart nog iets toe aan de opstanding van Jezus? Is het zinvol om na te denken over de opname van Jezus in de hemel, als wij overspoeld raken door de ellende op aarde?

Toch zei Jezus van tevoren, dat de hemelvaart een aanstootgevend feit zou worden. Als je er even iets langer bij stiltstaat, dan moet je Jezus gelijk geven. Na de uitspraak dat hij zou opstijgen naar de hemel, hielden veel volgelingen het voor gezien. In de geschiedenis van de kerk heeft men over de hemelvaart felle discussies gehad. In onze tijd is dit het eerste heilsfeit waar moderne mensen een vraagteken achter zetten: je moet het figuurlijk opvatten. Het antieke wereldbeeld van 'hemel, aarde en onderwereld' kan zich niet meer handhaven tegen de voorstelling van atmosfeer, stratosfeer, zonnestelsel en een uitdijend heelal. Dat is heel wat anders. Wat is dan een hemelvaart? Waar is de hemel eigenlijk? Waar is Jezus eigenlijk? De hemelvaart, wel degelijk een aanstootgevend feit.

Dan komt de vraag bij mijzelf terug. Waarom voel ik geen irritatie over de hemelvaart? Waarom is het geen aanstoot in mijn leven? Houd ik mijn geloof te veel gescheiden van mijn wereld? Snap ik gewoon niet hoe zijn hemelvaart belangrijk zou kunnen zijn voor mijn leven nu? Heb ik te weinig band met Jezus zelf om blij te zijn met zijn promotie?

Ik heb ontdekt dat de hemelvaart van Jezus geen vaag verhaal is. Dat het geen wereldvreemd geloof is. Dat het niet over sprookjes gaat als je vertelt dat Jezus zomaar omhoogging. Maar ik heb vooral ontdekt, dat de opname van Jezus in de hemel nieuw licht geeft op het leven op aarde. Inclusief datgene waar jij je hoofd vol mee hebt. De gevolgen van je ziekte, de zorg voor je kind, de beperkingen van je energie, de machteloosheid bij al die vluchtelingen in de Middellandse Zee. Laten met twee benen op de grond eens nadenken over over het reis van Jezus Christus naar de hemel.

Christus' hemelvaart geeft glans aan ons aardse leven.

- 1. de hemel gaat over ons open**
- 2. Gods hart gaat bij ons open**
- 3. de toekomst gaat voor ons open**

1. Christus' hemelvaart geeft ons aardse leven glans. De hemel gaat over ons open.

Een kikker zoekt zijn weg over de aarde. Hij heeft het niet gemakkelijk. Een sloot of een meertje levert geen problemen op: hij kan goed zwemmen. Maar al in het grasveld verliest hij het overzicht. Door te springen kan hij een beetje zien waar hij heen gaat. Maar dan stuit hij op een bos. Bij elke boom moet hij een keuze maken: linksom of rechtsom. De straatweg met auto's komt hij over met gevaar voor zijn leven. Tenslotte stuit hij op een blok huizen. Het betekent het einde van zijn koers.

Nee, dan de meeuw die zijn weg zoekt over de aarde. Die heeft het veel gemakkelijker. Hij overziet de omgeving, gaat recht op zijn doel af. Hij zweeft over de bossen en vliegt over de huizen. Een storm laatst dwong hem tot een kleine onderbreking en een hoge toren betekende een extra draai. Maar hij kwam waar hij wezen wilde, kilometers verder. Op een dag was de meeuw op een weiland neergestreken en raakte hij aan de praat met de kikker. 'Kan ik jou niet coachen?', vroeg de meeuw toen de kikker vertelde hoeveel problemen hij had. 'Ach, jij gaat mij te snel, jij voelt toch niet aan waar ik in problemen komt en ik versta je niet als je zo schreeuwt in de lucht.' De kikker sloeg het aanbod af ging alleen verder, met vallen en opstaan, zonder navigatie vanuit de lucht.

Ken je dat kikker-gevoel? Het gevoel dat je nauwelijks ziet waar je mee bezig bent? Wat voor zin je dagelijks werk heeft? Het vermoeiende gevoel dat je steeds maar weer keuzes moet maken? Het gevoel dat je geleefd wordt door wat je meemaakt, door wie je ontmoet en wat zich aan je voordoet? Het gevoel, dat je ambities en idealen verzanden in het slib van de verplichtingen en verwachtingen? Het gevoel dat je het alleen moet uitzoeken, met vallen en opstaan zonder navigatie vanuit de hemel? Het gevoel, dat Hij die het geheel wel overziet, jouw leven en jouw wereld niet echt aanvoelt en dat jij hem niet verstaat en zijn aanwijzingen niet begrijpt? Ik noem dat maar even het kikker-gevoel, hoewel een kikker vrolijk verder huft en een mens teleurgesteld het plezier in het leven kan verliezen.

Bij de hemelvaart van Jezus gaat het over zijn eervolle verhoging, zijn opstijgen van de grond, zijn macht over hemel en aarde. Dat kan overkomen als de schreeuw van de meeuw: een mooie theorie, maar wat kun je ermee? Sommige mensen hebben dat gevoel heel vaak in de kerk: waar raakt de wereld van God de realiteit van mijn leven? Levert het grote verhaal van Jezus Christus ook praktisch iets op voor mijn kleine leven?

Ik kan dat gevoel van kleinheid niet wegnemen. Er zijn te vaak momenten in deze wereld, dat wij ons klein en zwak voelen, zonder overzicht, machteloos, misschien zelfs wel zonder doel. Ik wil er wel een ander licht op laten vallen: weet je wel, dat je door Christus' hemelvaart in deze wereld leeft onder een open hemel? Onze horizon is opengebrouwen, doordat Hij de grens heeft overschreden! Je hebt een hemelse navigator. En hoeft je weg niet alleen te gaan. Maar dan moet je misschien wel wat anders tegen de hemelvaart aan leren kijken.

Je zou denken dat Jezus door zijn hemelvaart verder van ons verwijderd is. Maar dat is juist niet zo. Jezus is door zijn hemelvaart dichterbij gekomen dan ooit. Hij is als de generaal, die in een strijd niet zelf met één soldaat meeloopt, maar die vanuit het commandocentrum, met een compleet beeld van de situatie door verkenners en satellieten, persoonlijk verbonden is met zijn soldaten met draadloze communicatieapparatuur. Hij is

niet meer op één plaats, waar je heen zou kunnen gaan, om te ontdekken dat er teveel mensen zijn die bij Hem willen zijn. Hij is overal tegelijk aanwezig. Hij is in de hemel.

De leerlingen hebben begrepen dat de hemelvaart van Jezus winst gaf. Ze waren echt blij dat ze het hadden meegemaakt. En niet alleen voor hem, maar ook voor zichzelf. Jezus zei bij zijn vertrek niet. 'Ziezo, ik heb mijn portie wel gehad, ik heb het lijden doorstaan, nu mag ik uitrusten bij de Vader, nu mag ik genieten van de prijs, nu zal ik eens laten zien wie er de macht heeft.' Als dat zijn bedoeling was, dan hadden wij geen reden om hem te dienen. Maar Jezus heeft ons niet verlaten, maar de afstand juist kleiner gemaakt. Calvijn heeft ooit geschreven: 'Jezus zit daar in de hemel niet de sterren te tellen.' Hij is er heengegaan om met des te meer kracht voor zijn leerlingen te zorgen.

Er is geen tegenstelling tussen de man die veracht en geselsd werd op aarde, en de Heer die met koningsmantel en scepter op de troon zit. Het is dezelfde Christus. Natuurlijk is er verschil. Hij is de opgestane Heer, die alle macht heeft ontvangen, en alle aanbidding waard is. Maar de glorie van Jezus blijft onder de wolken een verborgen glorie. Zijn regering is zonder geweld en macht. Hij blijft in de hemel ook de mens Jezus, ons in alles gelijk, behalve de zonde. Zijn lichaam is niet ineens opgelost.

Voor ons leven op aarde is dat van belang. Er is hier geen weg op aarde die niet zonder teleurstellingen verloopt. Er is geen mens die zonder verdriet het einde bereikt. Christus is niet de hemelse navigator die je precies dirigeert over een geasfalteerde snelweg, lijnrecht naar je bestemming. Hij durft het aan om je een grote verantwoordelijkheid te geven. Een verantwoordelijkheid in een gebroken wereld, met zwakke en zondige mensen. Dat kan je inderdaad het gevoel geven dat je geen overzicht hebt, dat je soms ook helemaal vastloopt. Maar toch leef je onder een open hemel. Weet dat Hij je weg kent en je situatie aanvoelt. Besef Hij op die weg bij je is. Ook al zijn er vaak wolken tussen aarde en hemel, de hemel is open gegaan toen Jezus naar de hemel ging. Hij doorbrak de gesloten cirkel van onze wereld. De hemel is open over je leven. De Heer is nabij op heel je weg. Door zijn Woord, door zijn Geest. Door zijn mensen. In mooie en moeilijke omstandigheden, in goede en slechte tijden, in drukke en rustige perioden. Dat geeft moed en kracht, troost en rust, kortom: Christus' hemelvaart geeft glans aan je leven op aarde.

2. Christus' hemelvaart geeft ons aardse leven glans. Gods hart gaat bij ons open.

Je bent wel eens in het ziekenhuis geweest. Voor onderzoek, operatie of therapie. Misschien wel vaker dan je lief is. Het hangt er natuurlijk vanaf wat er aan de hand is, maar de meeste mensen vinden het fijn, als er een bekend en vertrouwd iemand bij hen is. Kan die iets doen? Nee, waarschijnlijk niet veel. Hooguit je naar huis rijden als de dokter het niet vertrouwd vindt dat je zelf rijdt. Verder blijft het beperkt tot erbij zijn, een luisterend oor bieden, voor wat afleiding of bemoediging zorgen, misschien een keer advies geven. Dat lijkt voor de begeleider misschien niet zoveel, maar een patient ervaart dat meestal als bijzonder waardevol.

Die waarde ligt ook in het nabij-zijn van de Heer Jezus. Overal en altijd leef je als christen in het besef, dat je Heiland erbij is, niet alleen in een ziekenhuis, maar ook thuis, op het werk of onderweg, 's morgens, 's middags, 's avonds en 's nachts. Een waardevolle wetenschap, soms confronterend, maar meestal bemoedigend. Maar waar mensen in veel

gevallen niet verder komen dan het kostbare erbij-zijn, daar gaat onze Heiland verder. Hij is niet alleen de luisteraar en metgezel, Hij is ook de voorspreker. Hij neemt je leven, met name je moeiten en problemen en brengt het voor Gods troon. En als Hij iets voor Gods troon brengt, dan gaat Gods hart open. God luistert en reageert in Zijn barmhartigheid. Dan krijgt een mens genade en hulp.

In de bijbel wordt dit werk van Christus vooral in de brief aan de Hebreëen beschreven. Daar heet het: het werk van Christus als hogepriester. De hemelvaart van Christus wordt in de bijbel soms beschreven als de intocht van een Koning. Maar in de Hebreënbrief is de hemelvaart als het binnengaan van de hogepriester in de ruimte waarin hij als enige mocht binnengaan: het heilige der heiligen. Jezus is de hemelen doorgegaan tot aan de troon van God. Met een schaal met bloed in zijn handen: Zijn eigen bloed, om de zonden van mensen te verzoenen. En met ons leven in zijn handen. Zo doet Hij voorspraak. En de Vader reageert met genade en barmhartigheid.

Jezus, de hogepriester, is binnengegaan in de hemel. In de Hebreënbrief is dat reden om voortdurend erop te hameren: Lieve mensen maak dan gebruik van de gelegenheid. Ga met alle dingen van je leven naar de Heer toe. Zoek God op, juist met je zwakheden, je vragen en je problemen. Bid tot God en leg je schuld voor. Want jouw hogepriester doet daar dienst. Hij die het leven in al zijn aspecten kent, inclusief aanvechtingen en verzoeken. In het oude Israel was de priester ook de pastor. De vertrouwenspersoon waar je heen ging als je advies nodig had, als je problemen had, als je gezondigd had of slachtoffer was geworden. De pastor, die Gods Woord kende en met wijsheid en geloof advies gaf. De pastor die de moeiten in gebed en offer voor Gods aangezicht bracht, de verzoening uitsprak over schuldige en verslagen mensen en de zegen meegaf aan zwakke mensen. Zo'n pastor mag u ook voor elkaar zijn. Als een priester van de Heer. Broeders en zusters in Christus. Een koninkrijk van priesters. Met liefde en wijsheid. Dat geldt bovenal voor de Heer Jezus Christus, onze hogepriester. Pastor Jezus.

Hij is dienstdoend hogepriester in de hemel. Bij Hem verliest je je angst voor God en zet je je masker af. Als er vragen of misschien zelfs wel verwijten in je hart leven, leg ze aan Hem voor. Als er onrust, spanning of onzekerheid in je hart is, bespreek het met Hem. Als er angst of zorg in je hart heerst, leg het in Zijn handen. Als er zonde, schuld of twijfel is, erken dat bij Hem. En hoe vaak is het niet zo, dat die gevoelens en vragen er zijn? Het leven op aarde geeft er aanleiding genoeg voor. Maar misschien schaam je je ervoor. Of denk je dat het verkeerde gevoelens zijn. Daarin komt de hogepriester ons te hulp. En Hij pleit voor ons, Hij brengt verzoening tussen God en ons.

'Vader, dit is een man, die ik mijn broeder noem. Hij heeft grote problemen in zijn leven gehad, veel conflicten met anderen gemaakt en Uw naam te grabbel gegooit op aarde. Maar hij heeft zich tot Mij gewend onder belijdenis van zijn zonden en met de bede om vernieuwing. Vader, mijn bloed heb ik ook voor hem gegeven. Open uw hart voor hem.'

'Vader, dit is een vrouw, die ik mijn zuster noem. Zij is vastgelopen in de gebrokenheid van de wereld. Het verdriet werd haar te zwaar, ze is depressief en haar vertrouwen in U is aangevochten. Maar zij heeft zich tot Mij gewend, onder belijdenis van haar zwakheid en tekorten. Vader, mijn bloed heb ik ook voor haar gestort. Open uw hart voor haar.'

Dat is uw hogepriester. Zo krijgt uw aardse leven glans door de hemelvaart van Christus.

3. Christus' hemelvaart geeft ons aardse leven glans. De toekomst gaat open.

Ik heb het gevoel dat ik al twee preken heb gehouden in plaats van twee preekpunten. Toch wil ik, mag ik, moet ik over de hemelse glans voor ons aardse leven nog een derde toevoegen. Voor je leven op aarde is het belangrijk, dat je weet dat je onder een open hemel leeft: je Heiland is dichtbij. Het is belangrijk, dat Gods hart voor je open gaat: je Hogepriester brengt vrede. Maar de Heer Jezus maakt dat ook af. Want één ding mag je absoluut niet vergeten: dat met Jezus de eerste mens in de hemel is binnengelopen.

De eerste mens? Dat is misschien niet helemaal scherp. We belijden immers ook dat de gestorven gelovigen bij de Heer zijn? Jazeker, hun ziel is bij de Heer. Maar dat is nu precies het verschil. Jezus is er ook als mens met zijn lichaam. Zijn lichaam, dat net als dat van jou ruimte nodig heeft en een plaats inneemt. Zijn lichaam, waaraan na de opstanding nog de lidtekens te zien waren van de kruisiging. De apostelen konden Hem aanraken en aten een visje met met Hem. Bij de hemel denken we aan iets onzichtbaars, wat tegelijk veraf en dichtbij is. Maar Jezus is met zijn lichaam niet opgelost in iets onzichtbaars. Hij is ergens. Met zijn verheerlijkt en onsterfelijk lichaam. In de hemel. Daarin is Hij echt de allereerste. Met Hem is echt de eerste mens de hemel binnengelopen.

Er staat een mens in de troonzaal van God. Engelen vliegen af en aan, de zielen van de gelovigen hebben een plaats. Er staat ook een mens met armen en benen, handen en voeten. Een vreemde eend in de bijt? Mag dat wel, past Hij daar wel? Het is de mens met hoofdletters, de Mensenzoon. En Hij is de troonzaal niet uitgewooid, alsof Hij er niet zou passen of niet zou mogen komen. God heeft niet alleen zijn bloed geaccepteerd, maar ook zijn lichaam. Dat bedoelt de catechismus met de uitdrukking: door Jezus' hemelvaart hebben wij ons vlees in de hemel. Daarin klinkt de klank: het is een van ons. Wel een bijzonder persoon, zeker, Hij is de Middelaar en Hij is tegelijk Gods Zoon, maar toch ook: Er is een mens in de hemel. Dan komt bij ons mensen natuurlijk meteen de gedachte op: Als één mens het kan, dan kunnen het er meer. Nadat de eerste mens een ruimtereis had gemaakt en overleefd, volgden er meer. Als er één mens op de maan kan lopen, dan kunnen er meer. Als er één mens bij Gods troon kan staan, dan volgen er meer.

Dat is de hoop en de toekomst voor wie bij Jezus hoort. Wij zijn de Heer niet. Hij had dan net zo'n lichaam, Hij was wel een uniek persoon: zonder zonde. Maar Hij heeft het zelf beloofd: Ik ga naar de hemel, om ook plaatsen voor jullie klaar te maken. Jullie weten nu de weg: Ik ben de weg. Dat Hij ook als mens in de hemel is geaccepteerd, betekent dat mensen voor Gods aangezicht bestaan mogen. Als je het van de Heer Jezus verwacht. Hij is dé garantie dat er inderdaad meer zullen volgen. Dat is de open toekomst. Je krijgt zelfs met je lichaam bij de Heer een plaats in zijn glorie. Dat maakt hemelvaart tot een door en door aardse feest. In de goede betekenis van het woord: je lichaam is niet minderwaardig, maar zal worden verheerlijkt. Er is hoop voor mensen met ziekten, kwalen, handicaps, gezwellen en vergroeiingen. Door Jezus' hemelvaart. De schepping wordt voltooid in een nieuwe wereld. De hemelvaart is het begin van een tussentijd. Hij komt weer terug. De zielen van gestorven gelovigen blijven niet in de hemel. Ze worden weer verenigd met hun lichaam, op een nieuwe aarde onder een nieuwe hemel te leven.

Jezus zei: Mijn hemelvaart zal ergernis oproepen en aanstoot geven. Dat is het voor ons. Het vraagt geloof van dingen die we nog niet zien. De glans van de hemel over ons aardse leven zie je niet zomaar. Het is een aanstoot ook voor degenen die Christus niet er-

kennen. Maar als de Heer dan vraagt aan zijn leerlingen: 'willen jullie ook niet liever weggaan', dan zullen wij door Gods genade met Petrus zeggen: 'Here, tot wie zouden wij gaan? U hebt woorden van eeuwig leven. En wij geloven en erkennen dat U de Heilige van God bent.' Daar begint de glans van de hemelvaart over ons dagelijks leven.

Amen